

відміну від тих же загальних і адміністративних судів, що у свою чергу сприяє руху коштів в економіці. Ефект від цього – суспільний і економічний розвиток не тільки окремих підприємств, а й держави загалом.

Ліквідовуючи господарські суди, держава втрачає по суті інструмент швидкого та якісного вирішення економічних суперечок та спорів між суб'єктами великого та малого бізнесу. Відсутність такого ефективного інструменту поглиблюватиме кризові явища в економіці.

На сьогодні, у господарських судах є фахівці, що компетентні у господарсько-правовій сфері правовідносин. Суддями, які працюють більше ніж десять років у господарській системі судів, здійснюється розгляд окремих категорій господарських справ, що є особливо важливим для таких їх категорій, як банкрутство, захист права інтелектуальної власності, корпоративні та інші спори, адже набуття розуміння сутності правовідносин, що виникають при розгляді таких справ потребує довготривалого та кропіткого навчання та праці.

Отже, роль господарських судів у розвитку та функціонуванні економіки держави доволі значна і питання їх ліквідації, на нашу думку, є абсурдною. Під різними назвами такі суди існують в найрозвинутіших країнах Європи – Німеччині, Франції, Бельгії, Австрії. Господарські суди як окремі спеціалізовані суди, що розглядають економічні спори, пройшли за час свого існування значний шлях становлення та розвитку. Це і утворення власне не як ланки системи судів, а як арбітражу, перетворення з арбітражів у ланку спеціалізованих судів. Слід також підкреслити, що не зважаючи на ті недоліки судової влади, на які вказала європейська спільнота, ні Венеціанська комісія, ні Рада Європи не ставлять Україні вимог про ліквідацію окремих ланок судової системи.

Список використаних джерел:

1. Про Концепцію вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів: Указ Президента України від 10.05.2006 № 361/2006// Офіційний вісник України .- 2006 .- № 19.- Ст. 23.
- 2.Електронний ресурс – всеукраїнське щотижневє професійне юридичне видання «Юридична Газета Online» <http://jur-gazeta.com/interview/likvidaciya-gospodarskih-sudiv--ce-populizm-yakiy-neminuche-prizvede-do-pogirshennya-umov-vedennya-b.html>

Відповідальність суб'єктів господарювання за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства

Герасимчук В.Ю., студент ННПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Геліч Ю.О.*

Антимонопольне законодавство є актуальним, оскільки чи не щодня порушуються справи про його недотримання, а деякі з них набувають неабиякого розмаху.

Значної шкоди розвитку конкуренції в економіці України завдає недобросовісна конкуренція - будь-які дії у конкуренції, що суперечать правилам, торговим та іншим чесним звичаям у підприємницькій діяльності (ч. 1 ст. 1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції»). [2]

Згідно зі ст. 51 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушення законодавства про захист економічної конкуренції зумовлює відповідальність, встановлену законом. [1]

За порушення антимонопольно-конкурентного законодавства можливе застосування заходів адміністративної, цивільно-правової, кримінальної відповідальності, а також двох специфічних санкцій у вигляді накладання Антимонопольним комітетом штрафів і примусового поділу монопольних утворень.[4,с. 116]

Відшкодування збитків передбачено як основну цивільно-правову санкцію за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства.

Найпоширенішою санкцією за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства є накладання штрафів на підприємців Антимонопольним комітетом України. Зі ст. 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» випливає, що органи з Антимонопольного комітету України накладають штрафи на об'єднання, суб'єктів господарювання: юридичних осіб і фізичних осіб; групу суб'єктів господарювання – юридичних та/або фізичних осіб, що відповідно до ст. 1 Закону України визначаються суб'єктами господарювання.[3, с.56]

Стаття 50 Закону України передбачає перелік порушень законодавства про захист економічної конкуренції. Ними вважаються: антиконкурентні узгоджені дії; зловживання монопольним (домінуючим) становищем; антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю; невиконання рішення, попереднього рішення органів Антимонопольного комітету України або їх виконання не в повному обсязі. [1]

Перелік порушень законодавства про захист економічної конкуренції не є вичерпним. За порушення законодавства про захист економічної конкуренції до суб'єктів господарювання «підприємництва» застосовуються відповідні санкції.

Охарактеризуємо основні з них:

1. Штрафи. Відповідно до ст. 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штрафи накладають органи Антимонопольного комітету на об'єднання, суб'єктів господарювання за такі порушення:

- анти конкурентні узгоджені дії; зловживання монопольним (домінуючим становищем); невиконання рішення, попереднього рішення органів Антимонопольного комітету або виконання їх в повному обсязі.

- узгоджені дії суб'єктів господарювання, заборонені ч.5 ст. 10 Закону; обмежувальну та дискримінаційну діяльність, заборонену ч.2 ст.18, ст. 19 і 20 Закону як наприклад порушення положень узгоджених з органами Антимонопольного комітету України установчих документів суб'єктів господарювання, створеного в результаті концентрації, якщо це призводить до обмеження конкуренції;

- обмежувальну діяльність, заборонену ч.1 ст. 18 Закону можна взяти за приклад неподання інформації Антимонопольному комітету України, його територіальному відділенню у строки, встановленні органами Антимонопольного комітету України, головою його територіального відділення чи нормативно-правовими актами;

Перелік штрафів, перелічених вище, що накладаються на суб'єкти господарювання «підприємництва» відповідно до Закону України «Про захист економічної конкуренції» не є вичерпним. [3, с.58]

2. Примусовий поділ. Як вид господарсько-організаційних санкцій за

порушення законодавства про захист економічної конкуренції примусовий поділ застосовується антимонопольним комітетом тоді, коли суб'єкт господарювання, що займає монополльне (домінуюче) становище на ринку, зловживає ним.

3. Відшкодування шкоди. Особи, яким заподіяно шкоду внаслідок порушення законодавства про захист економічної конкуренції, можуть звернутися до суду, господарського суду із заявою про її відшкодування.

Шкода, заподіяна порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченими п.1,2,5,10,12,18, і 19 ст. 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», відшкодовується особою, яка вчинила порушення, у подвійному розмірі завданої шкоди.

4. Вилучення товарів. У разі встановлення факту неправомірного використання чужих позначень, рекламних матеріалів, упаковки або факту копіювання виробів заінтересовані особи можуть звернутися до Антимонопольного комітету України, його територіальних відділень зі заявою про вилучення товарів з неправомірно використаним позначенням або копій виробів іншого суб'єкта господарювання як у виробника, так і у продавця. [3, с.60]

Порядок використання вилучених товарів визначає Кабінет Міністрів України.

Товари з неправомірно використаним позначенням та копії виробів іншого суб'єкта господарювання вилучаються тоді, коли можливість плутання з діяльністю іншого суб'єкта господарювання не може бути усунута в інший спосіб.

Зауважимо, що суб'єкта господарювання не можна притягнути до відповідальності за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, якщо закінчився строк давності притягнення до відповідальності. [3, с.61]

Строк давності притягнення до відповідальності за порушення законодавства про захист економічної конкуренції згідно зі ст. 42 Закону становить 5 років, передбачений п. 13-16 ст. 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», становить 3 роки з дня вчинення порушення, а в разі триваючого порушення - з дня закінчення вчинення порушення.

Перебіг строку давності зупиняється на час розгляду органами Антимонопольного комітету України справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції. [1]

Крім заходів відповідальності охоронні засоби, що застосовуються за порушення антимонопольного законодавства, включають і засоби захисту. Це спонукання Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями правопорушника до таких дій (бездіяльності): припинення незаконних дій (примушування до виконання обов'язків); відновлення первісного становища; припинення неправомірних угод між підприємцями; скасування або змінення прийнятих органами влади та управління неправомірних актів; здійснення примусового поділу монопольних утворень. [4, с. 64]

Отже, з вищесказаного можна зробити висновок, що законодавець встановлює чітко визначений список порушень за які об'єднання, суб'єкти господарювання будуть нести адміністративну, цивільно-правову відповідальності та двох специфічних санкцій у вигляді накладання

Антимонопольним комітетом штрафів і примусового поділу монопольних утворень, а також крім засобів відповідальності встановлюються засоби захисту.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 р. // Відомості Верховної Ради. – 2001. - №12. - Ст.64.
2. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 07.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради. – 1996. - №36. - Ст.164.
3. Щербина В.С. Господарське право : [підручник] / Щербина В.С. – 6-те вид., перероб. і допов. – К. : Юрінком Інтер, 2013. – 640 с.
4. Журик Ю.В. Антимонопольно-конкурентне право України: навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 272 с.

Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Гудзь В.І., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Геліч Ю.О.*

Зовнішньоекономічна діяльність – це особлива форма здійснення суспільно-виробничих зв'язків між окремими державами, між державами і міжнародними організаціями, між міжнародними організаціями у сфері міжнародного економічного співробітництва, яка є предметом вивчення міжнародного економічного права як самостійної галузі міжнародного публічного права. зовнішньоекономічна діяльність - це діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на взаємовідносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами. Істотним доповненням визначення поняття зовнішньоекономічної діяльності є вказівка ч. 1 ст. 377 ГК на таку її ознаку, як перетинання митного кордону України майном та/або робочою силою.

Загальні умови та порядок здійснення зовнішньоекономічної діяльності суб'єктами господарювання визначаються Господарським кодексом України, Законом України «Про зовнішньоекономічну діяльність». Зовнішньоекономічна діяльність провадиться за принципами: суверенітету народу України у здійсненні зовнішньоекономічної діяльності; свободи зовнішньоекономічного підприємництва; юридичної рівності і недискримінації; верховенства закону; захисту інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності; еквівалентності обміну, неприпустимості демпінгу при ввезенні та вивезенні товарів.

Суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності є: господарські організації – юридичні особи, державні, комунальні та інші підприємства, а також інші юридичні особи, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані в установленому законом порядку; громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані відповідно до закону як підприємці; підрозділи (структурні одиниці) іноземних суб'єктів господарювання, що не є юридичними особами за законодавством України (філії, відділення тощо), але мають постійне місцезнаходження на території України і зареєстровані в порядку, встановлену законом.

У зовнішньоекономічній діяльності можуть брати участь також зовнішньоекономічні організації, що мають статус юридичної особи,